

udarbejdet vejledende retningslinier for folkebibliotekernes materialesamlinger.

Ved bibliotekslovens revision i 1964 blev det muligt for folkebibliotekerne at formidle andet egnet materiale, dvs. audiovisuelt materiale og billedkunst. Udgiften hertil kunne godkendes som driftstilskudsberettiget, men der blev ikke udarbejdet nærmere retningslinier for samlingernes etablering og omfang, og folkebibliotekerne er efter gældende lov ikke forpligtet til at stille dette materiale til rådighed.

Ved audiovisuelt materiale forstås lydbærende og billedbærende materiale som kun kan benyttes ved hjælp af apparatur, f.eks. grammofonplader, lydbånd, dias, billedbånd, film, videogrammer osv.

I dag får børn og voksne en væsentlig del af deres oplevelser, faglige og almene orientering, kundskabstilegnelse og mulighed for selvstændig meningsdannelse gennem ikke-trykte materialer. De audiovisuelle materialer har da også siden 1964 fundet deres naturlige plads i folkebibliotekerne. Det gælder f.eks. musik på grammofonplader eller bånd, lydbøger, sprogkurser på plader eller bånd, litterære og dokumentariske grammofonplader, dias m.v. Nogle materialetyper f.eks. film formidles fortrinsvis ved lån fra regionale eller centrale samlinger.

Nye materialer vinder indpas f.eks. videogrammer hvis indholdsmæssige kvalitet giver anledning til megen debat. En formidling gennem folkebibliotekerne af videogrammer med et fagligt, kunstnerisk og rekreativt indhold kan afbalancere et marked som i dag overvejende domineres af kommercielle interesser. Hele videoområdet, herunder folkebibliotekernes opgaver, behandles iøvrigt i i Mediekommissionen og der forventes en delbetænkning i foråret 1982.

Det er ikke rimeligt at ethvert bibliotek skal stille alle materialetyper til rådighed; mange biblioteker har en sådan størrelse at det ikke er økonomisk forsvarligt at de opbygger egne samlinger. Det bør derfor være muligt for en kommune at samarbejde med andre kommuner eller centralbiblioteket om opbygning af visse samlinger. Der bør også ske en fortsat udbygning af mulighederne for at sådanne materialetyper kan formidles ved lån fra regionale eller centrale samlinger.

Biblioteksdirektoratet skal bidrage til denne udvikling henimod et bibliotekssystem hvor alt publiceret informationsmateriale – uanset fremtrædelsesform – er tilgængeligt for enhver benytter.

Folkebiblioteket skal betjene alle i virkeområdet. Allerede efter den gældende bekendtgørelse om folkebiblioteker skal der være samlinger for

børn i alle bibliotekets afdelinger, og der skal i det hele være lighed i tilbuddet til børn og voksne, f.eks. med hensyn til åbningstider og materialetyper. Børneafdelingerne kan, hvor det ønskes, stille pædagogisk legetøj til rådighed. Lokalerne må i særlig grad tilgodeses børnenes behov at opholde sig længe i biblioteket, og der må ved decentraliseringen tages særlige hensyn til børns muligheder for selv at komme på biblioteket.

Folkebiblioteket bør også lægge vægt på at imødekomme de unges behov for et varieret materialetilbud og for aktiviteter af særlig interesse for aldersgruppen.

Folkebibliotekerne har et særligt ansvar over for benytterne med læsehændicaps. Biblioteksbetjeningen af denne befolkningsgruppe bør forbedres og folkebibliotekerne må derfor anskaffe de nødvendige materialetyper. Der bør på Biblioteksdirektoratets initiativ i højere grad produceres og formidles materialer til læsehændicappede.

Som led i den almindelige betjening af virkeområdet befolkning er det folkebibliotekets opgave at varetage biblioteksbetjening også af blinde og svagseende. Ministeren for kulturelle anliggender har i april 1981 nedsat et udvalg til behandling af blindes og svagseendes biblioteksbetjening. Endelig stillingtagen til spørgsmålene om, hvordan man bedst varetager biblioteksbetjeningen af denne befolkningsgruppe, må afvente resultatet af dette udvalgs arbejde.

Dette gælder også den ressortmæssige placering af Statens Bibliotek og Trykkeri for Blinde, som Bibliotekskommissionen har foreslået overført fra Socialministeriet til Ministeriet for Kulturelle Anliggender.

Til stk. 2

I overensstemmelse med Bibliotekskommissionens betænkning foreslås, at det bliver obligatorisk for alle folkebiblioteker at stille samlinger af musikbærende materialer (grammofonplader og bånd) til rådighed for benytterne. Forpligtelsen indebærer også at materialet skal kunne lånes hjem.

70 biblioteker med tilsammen ca. 2,7 mill. indbyggere har i dag samlinger af musikbærende materialer til udlån og ca. 40 biblioteker med tilsammen ca. 0,9 mill. indbyggere har samlinger til benyttelse på stedet eller samlinger under opbygning.

Størsteparten af de biblioteker der ikke har samlinger af musikbærende materialer findes i mindre kommuner og det er ikke rimeligt at de alle opbygger selvstændige samlinger. Opbygningen af samlingerne bør i hvert amt ske i et sam-